

Men vi kunne godt tænke os at få en uddybning specielt af § 6, om dén umyndiggørelse er nødvendig.

Sonja Albrink (CD):

I CD mener vi, at der er tale om to gode og velgennearbejdede lovforslag, der skal afløse de efterhånden mere end 70 år gamle regler. Stivheden i de gældende regler har betydet, at man i mange tilfælde helt har afstået fra at umyndiggøre en person, selv om det kunne være velbegrunder og påkrævet i visse henseender. Man har simpelt hen fundet det alt for vidtgående at skride til umyndiggørelse.

Nu bliver det i stedet muligt at anvende et minimum af indgriben i et menneskes integritet ved at skræddersy et værgemål efter de behov, der måtte være, og sådan at mindst muligt af den pågældendes selvbestemmelsesret bliver inddraget. Derved kan man vælge den løsning, der er mest værdig både for den svækkede, for de pårørende og for værgen.

Specielt for senildemente har de gældende regler været utilstrækkelige. Man har ikke kunnet begrænse disse menneskers mulighed for at forlade det plejehjem eller den institution, hvor de boede, og dermed heller ikke den risiko, der har været forbundet med det. Det har givet nogle ulykkelige situationer både for dem selv og for deres pårørende. Jeg håber meget, at forslaget her vil give en praksis og en retligt holdbar løsning med statsamtets fastsættelse af et begrænset værgemål.

Man må sige, at mange beslutninger i dagligdagen er blevet så komplicerede, at det ikke længere er rimeligt at lade værgemål omfatte af et borgerligt ombud, så CD er helt enig i den del af forslaget.

Men i forlængelse heraf vil jeg godt rejse det spørgsmål, om en enkeltperson i virkeligheden altid kan være velegnet til at varetage både den personlige og den formueretlige side af et værgemål, hvis der er behov for begge dele. Jeg kunne godt forestille mig den situation, at en professionel værge ville være bedst egnet til at tage sig af den formueretlige side af et værgemål, mens en pårørende til gengæld var den mest egnede til den personlige del.

Man kunne altså tale om et flerværagesystem, som havde mere formel karakter end det samarbejde, der omtales i bemærkningerne til forslaget. Det ville formentlig også bedre kunne forhindre konflikter mellem pårørende og den formelt udpegede værge.

Det er klart, at indskrænkninger i en persons fulde myndighed i princippet må kunne konstateres objektivt på en eller anden måde enten i form af mindreårighed eller i form af tinglyst værgemål. Det har betydning for hensynet til den almindelige omsætningsikkerhed. Derfor har jeg bemærket den udvidelse af adgangen til i særlige tilfælde at ophæve en i øvrigt gyldigt indgået aftale, uden at der formelt foreligger nogen myndighedsindskrænkelse.

Umiddelbart tror jeg, man skal være varsom med at lempe reglerne for at fragå en aftale ved blot en antagelse eller mistanke om en persons psykiske svækkelse, som den anden part i et aftaleforhold ikke har haft nogen chance for at erkende. Dette er ganske vist et detailspørgsmål, men jeg ser det gerne nærmere belyst under udvalgsbehandlingen.

Grundlæggende mener CD, som jeg allerede har sagt, at det er vældig gode forslag, som justitsministeren her har fremsat, og i CD støtter vi begge lovforslag.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg er meget glad for, at Folketinget så bredt er enigt om, at det er vigtigt at støtte de svage, som vi her taler om. Den lovgivning, som vi har fra 1922, er ikke længere tidssvarende, og derfor må vi gøre noget for de svage grupper, som vi her taler om.

Det, forslaget går ud på, er, som alle har fremhævet, at vi skal lave nogle værgemål, der er mere smidige, der svarer mere til den enkeltes situation, og så heller ikke mere; det er det, vi har behov for. Vi skal, kan man sige, lave det, der er nødvendigt, men så heller ikke mere, og det skal vi gøre på så smidig en måde som muligt. Det er det, lovforslaget prøver at leve op til, og jeg forstår, at et faktisk enigt Folketing ønsker, at det skal være på den måde.

Det er klart, at der kan være mange ting, som også fru Sonja Albrink pegede på, som man kan drøfte under udvalgsarbejdet, detaljer og andet, men jeg fornemmer, at der er meget stor enighed om, at vi skal gå i den retning, som er foreslået.

Jeg skal sige nogle enkelte ting om noget af det, der har været trukket frem i debatten. Der er flere ordførere, der har været bekymrede over, at der blev overført kompetence fra domstolene til statsamtterne. Jeg vil gøre opmærksom på, at domstolene fortsat skal træffe afgørelserne vedrørende de mest indgribende værgemål, og at der bliver adgang til at forlange